

**ปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552**

**The Factors Which Affect Students Cancelling
Courses Of Chiang Mai Rajabhat University in Academic Year 2552**

**นางกัญญาภัค เหมวัฒนากุล และนายราชันย์ จันทร์เที่ยง
สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**

ปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552
The Factors Which After Students Cancelling Courses
of Chiang Mai Rajabhat University in Academic Year 2552

นางกัญญาภัค เมธีวัฒนากุล และนายราชันย์ จันทร์เที่ยง
สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552 ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552 และเพื่อศึกษาแนวทางการลดจำนวนการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วิธีการวิจัยใช้วิธีการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการยกเลิกรายวิชาเรียนกลุ่มประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ยื่นขอยกเลิกรายวิชาเรียน จำนวน 1,942 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 570 คน คิดเป็นร้อยละ 29.35 ของนักศึกษาที่ยกเลิกรายวิชาเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

นักศึกษาที่ยกเลิกรายวิชาเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 54.9 กำลังศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 36.00 ส่วนใหญ่เข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์ ร้อยละ 27.1 โดยเรียนอย่างเดียว ร้อยละ 79.3 มีผลการเรียนสะสมระหว่าง 2.00-2.50

ปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัวอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์กรประกอบที่มีระดับความคิดเห็นด้านครอบครัวมากที่สุด คือ ครอบครัวไม่มีความรักใคร่กัน ไม่สามารถช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาได้ ปัจจัยด้านผู้สอนอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์กรประกอบที่มีระดับความคิดเห็นด้านผู้สอนมากที่สุด คือ ผู้สอนเข้าสอนไม่สม่ำเสมอ ปัจจัยด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์กรประกอบที่มีระดับความคิดเห็นด้านผู้เรียนมากที่สุด คือ ลงทะเบียนเรียนไม่ตรงแผนการเรียน และปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ สถานที่ ถึงแหวดล้อม เพื่อน ฯลฯ อยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาสังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ยกเลิกรายวิชาเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.52 คือสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 19.81 รองลงมาคือนักศึกษาสังกัดคณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 25.33 คือสาขาวิชาจัดการและการบริหาร

ทรัพยากรมนุษย์ คิดเป็นร้อยละ 28.46 นักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 23.79 คือสาขาวิชาหลักสูตรการสอนและวิจัยการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 69.70 นักศึกษาสังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 18.80 คือสาขาวิชาจิตวิทยาและประยุกต์ศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 14.25 และนักศึกษสังกัดคณะเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 5.56 คือสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 43.52 ซึ่งสาเหตุที่นักศึกษาได้ยกเลิกรายวิชาเรียนมากที่สุดคือ มีคะแนนกลางเทอมไม่เป็นที่พอใจ คิดเป็นร้อยละ 88.2 รองลงมาคือ ไม่เข้าใจเนื้อหากระบวนวิชาที่เรียน เวลาสอบใกล้กับวิชาอื่น (อ่านหนังสือไม่ทัน) เกรงว่าจะได้เกรดไม่เป็นไปตามเป้าหมายลงทะเบียน ได้อาจารย์ผู้สอนไม่ตรงตามความต้องการ และเหตุผลว่าต้องการย้ายสาขาน้อยที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6

ส่วนแนวทางการลดจำนวนการยกเลิกรายวิชาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่พบว่าทางมหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอาจารย์ประจำวิชาควรอธิบายและชี้แจงเนื้อหาวิชาอย่างละเอียด ตลอดจนอาจารย์ที่ปรึกษาควรให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล ทั้งนี้สำนักส่งเสริมวิชาการควรมีการประชาสัมพันธ์ รวมถึงจัดบุคลากรให้คำปรึกษาการยกเลิกรายวิชาเรียนโดยเฉพาะด้วย

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา

ABSTRACT

Study about factor that affect student canceling courses of Chiang Mai Rajabhat University this in 2552. In academic year 2554, the purpose of this study factor that affect canceling courses of students in Chiang Mai Rajabhat University, 2552 and in order to study ways to reduce the number of student canceling courses

To research by use the survey opinions of students about canceling courses. Population including undergraduate that the submission students canceling courses of 1942 people. The respondents who had used sample 570 people, 29.35% of students who canceling courses. Tool used in this search were questions the researcher created. Data analysis used program SPSS for winder. By the average standard deviation the results showed that.

The most students who cancel subjects are female 54.9%. Studying first, 36.00%. The most students are faculty of education, 27.1%. Only study 79.3%. Cumulative grades between 2.00 to 2.50 point.

There are many factors that cause student to cancel their course. Faintly, family issues are found at a high level, because a lack of loving care within families means that student are not supported through problems. Factors relating to teachers are also important. The most common problem is that teachers do not always attend classes regularly. The student factory which is most

common is not being able to register for the course that they want, because some courses are too popular. Other factors include the course location, environments, friends etc.

The Faculty of Science and Technology has the most students cancelling course, 26.52%. The Department of Computer Science has 19.81% of student cancelling course.

The second place is the Faculty of Management with 25.33%, with the Department of Management and Human Resources at 28.46%.

Then the Faculty of Education has 23.79% with the Department of Curriculum Instruction and Research Education at 69.70%.

In the Faculty of Humanities and Social Sciences, 18.80% of students cancelled courses. The Department of fine Arts and applied Arts is 14.25%. The Faculty of Agriculture has 5.56%, with the department of Agriculture at 43.52%

The most common reason that students cancel their courses is that their mid-term mark is not satisfaction, with 88.2%. The second reason is that the students do not understand the course content. Other reasons are that the test time is too close to other subjects, or the students can not read the books in time, or they are afraid that their grade does not meet the registration target. Or the teacher does not provide for their needs 17 students, or 6.6% cancelled a course because they changed their subject.

The way to reduce the number of students' canceling courses of Chiang Mai Rajabhat University. Found that the university should focus on teaching and learning. Lecturer in particular subjects should be described and explained thoroughly taught. As well as the advisory committee should advise the students as individuals. Same academic promotion bureau should release included personnel consultants cancel subject courses.

Keywords : The factors which after students cancelling

บทนำ

การยกเลิกรายวิชาเรียนเป็นการกระบวนการที่ต้องมีระบบแบบแผนที่มีความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งจะมีการประเมินในทุกๆ ภาคเรียน ตลอดจนเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพของนักศึกษาว่าผ่านกระบวนการศึกษาในแต่ละวิชาตามโครงสร้างและหลักสูตรที่มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการด้านวิชาการของมหาวิทยาลัยโดยมีสำนักส่งเสริมวิชาการเป็นหน่วยงานดูแลและรับผิดชอบเรื่องนี้ การยกเลิกรายวิชาเรียนที่ปฏิบัติตามข้อบังคับสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย การประเมินผลการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ.2541 และตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2550

โดยกำหนดไว้ว่า เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการรับรอง วิทยฐานะและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อให้การบริหารงานด้านวิชาการดำเนินไปตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 และประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2548 สำหรับปีการศึกษา 2552 นี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้มีกำหนดหลังจากการลงทะเบียน เพิ่ม-ถอน รายวิชาเรียนเสร็จตามแผนการเรียน ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2552 ถึง วันที่ 9 กันยายน 2552 ซึ่งกำหนดการเปลี่ยนแปลง และการยกเลิกรายวิชาเรียน ได้กระทำอย่างช้าที่สุด 2 สัปดาห์ ก่อนสอบ ปลายภาคเรียน โดยผ่านผู้สอนให้ความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอน แล้วส่งคำร้องไปยังยกเลิกรายวิชาเรียน (สนว.5) มาที่สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษามีค่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาไม่เข้าเรียน วิชานั้นเลย มีคะแนนสอบกลางภาคเรียนไม่เป็นที่พอใจ เตรียมตัวสอบไม่ทัน หรือไม่เข้าใจเนื้อหา รายวิชาที่เรียน นับว่าเป็นการสูญเสียเป็นอย่างมากทั้งงบประมาณ ทรัพยากรบุคคลและเสียโอกาส ที่จะจบตามแผนการเรียน ดังนั้นหากผู้บริหารหามาตรการแนวทางแก้ไขเพื่อให้การยกเลิกรายวิชา เรียนลดน้อยลง และมีแนวทางการพัฒนาเป็นรูปธรรม คงจะหาทางป้องกันปัญหาดังกล่าวนี้ได้

ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรศึกษาข้อมูลและหาสาเหตุแห่งปัจจัยที่เกี่ยวกับการยกเลิกรายวิชาเรียน ของนักศึกษา ปีการศึกษา 2552 เพื่อที่จะประกันคุณภาพและเสนอแก่ผู้บริหารหาแนวทางแก้ไข ยกเลิกรายวิชาน้อยลง เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการวัดผล ประเมินการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552
2. เพื่อศึกษาแนวทางการลดจำนวนการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552
2. ได้ทราบถึงแนวทางในการจัดการศึกษาที่สามารถช่วยเหลือและป้องกันการยกเลิก รายวิชาเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อนำไปปฏิบัติกับนักศึกษารุ่นต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

การยกเลิกรายวิชาเรียน หมายถึง นักศึกษาได้ยกเลิกรายวิชาเรียนที่ได้ลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552

สาเหตุของการยกเลิกรายวิชาเรียน หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษายกเลิกรายวิชาเรียนประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านผู้สอน และด้านผู้เรียน

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคพิเศษของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552

นักศึกษาภาคพิเศษ หมายถึง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในวันเสาร์-อาทิตย์ และวันจันทร์-ศุกร์ (ภาคค่ำ)

นักศึกษาภาคปกติ หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จัดให้เรียนในเวลาราชการ หรือหากมีความจำเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อาจจัดให้เรียนนอกเวลาราชการได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นและเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ทุกชั้นปีของทุกคณะ ที่ยื่นคำร้องขอยกเลิกรายวิชาเรียนในปีการศึกษา 2552 คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย
 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 3. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 5. การวิเคราะห์ข้อมูล
- ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสาเหตุและความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการยกเลิกรายวิชาเรียน

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สาเหตุของการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552 ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านผู้สอน และด้านผู้เรียน และการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษาคณะต่างๆ

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552

ที่ขอยกเลิกรายวิชาเรียนช่วงเดือนสิงหาคม 2552 และช่วงเดือนกันยายน 2552

4. ขอบเขตด้านเวลา

งานวิจัยนี้ใช้เวลาดำเนินการ 8 เดือน คือช่วงปีการศึกษา 2552 ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2552 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ.2553

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีความต้องการยกเลิกรายวิชาเรียนที่กำลังศึกษา ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากรที่เป็นนักศึกษาโดยใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ ร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คณะผู้วิจัยได้ศึกษาถึงสถิติเกี่ยวกับการยกเลิกรายวิชาเรียนในแต่ละภาคเรียนนั้น จะเห็นได้ว่า มีจำนวนนักศึกษา ยกเลิกรายวิชาเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนการลงทะเบียนวิชาเรียน การยกเลิกรายวิชาเรียน และร้อยละของปีการศึกษา 2549-2552

ปีการศึกษา	การลงทะเบียนทั้งหมด	การยกเลิกรายวิชาเรียน	ร้อยละ
2549	5,714	1,500	26.25
2550	4,508	1,606	35.62
2551	5,026	1,806	35.93
2552	4,420	1,942	43.93

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุและความคิดเห็นอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการยกเลิกรายวิชาเรียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552 ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-ended) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับตามแนวทางของ Likert (Likert Scale) ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษาโดยแต่ละข้อคำถามมีคำตอบเป็นความคิดเห็นให้เลือก 5 ระดับ คือ 0 (ไม่มี) ถึง 10 (มากที่สุด)

เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนน คือ

การวัดระดับความคิดเห็นใช้มาตราวัดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Likert Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ ดีมาก มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก ในการแปลความหมายของคะแนนใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่มดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับ
ค่าเฉลี่ย 8.51 - 10.00	หมายความว่ามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 6.51 - 8.50	หมายความว่ามาก
ค่าเฉลี่ย 4.51 - 6.50	หมายความว่าปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 4.50	หมายความว่าน้อย
ค่าเฉลี่ย 0.00 - 2.50	หมายความว่าน้อยมาก

ตอนที่ 3 สาเหตุของนักศึกษาที่ยกเลิกรายวิชาเรียน เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักศึกษาที่มาขึ้นคำร้องขอยกเลิกรายวิชาเรียนตลอดเดือนสิงหาคม และกันยายน พ.ศ.2552 โดยแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองพร้อมกับรอรับคืนในวันเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยนำข้อมูลปฐมภูมิที่ได้รับมาจากกลุ่มตัวอย่าง มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistic Package for Social Sciences) ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ, ชั้นปี, คณะ, สาขาวิชา, การประกอบอาชีพในขณะที่กำลังศึกษาและคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ตอนที่ 3 สาเหตุของนักศึกษาที่ยกเลิกรายวิชาเรียน โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 4 เป็นข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเด็น ทั้งนี้ ได้ทำการทดสอบ chi-square ซึ่งกำหนดค่าความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และนำเสนอผลการศึกษารูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา ปัจจัยด้านครอบครัวอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์กรประกอบที่มีระดับความคิดเห็นด้านครอบครัวมากที่สุด คือ ครอบครัวไม่มีความรักใคร่กัน ไม่สามารถช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาได้ รองลงมา คือ ครอบครัวไม่ค่อยให้การสนับสนุนในการศึกษา และครอบครัวมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา ปัจจัยด้านผู้สอนอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์กรประกอบที่มีระดับความคิดเห็นด้านผู้สอน

มากที่สุด คือ ผู้สอนเข้าสอนไม่สม่ำเสมอ รองลงมา ผู้สอนสอนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้ง
ตอนเปิดภาคเรียน ไม่มีความเคารพและชื่นชอบในตัวอาจารย์ผู้สอน ผู้สอนไม่มีความเมตตา
และเอื้ออาทร และผู้สอนสอนไม่ค่อยเข้าใจ อธิบายไม่ชัดเจนได้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกรายวิชา
เรียนของนักศึกษา ปัจจัยด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์ประกอบที่มีระดับความคิดเห็นด้าน
ผู้เรียนมากที่สุด คือ ลงทะเบียนเรียนไม่ตรงแผนการเรียน รองลงมาคือ ไม่ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย
ตามกำหนด เข้าเรียนไม่สม่ำเสมอ อ่านหนังสือไม่เต็มที่เมื่อใกล้สอบ ไม่สามารถทำข้อสอบได้
เมื่อถึงเวลาสอบ และไม่เข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาที่เรียน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกรายวิชา
เรียนของนักศึกษา ปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ สถานที่ สิ่งแวดล้อม เพื่อน ฯลฯ อยู่ในระดับมาก

โดยนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ยกเลิกรายวิชาเรียนมากที่สุด
คิดเป็นร้อยละ 26.52 รองลงมาคือ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการคิดเป็นร้อยละ 25.33 สาเหตุ
เนื่องจากมีคะแนนสอบกลางภาคไม่เป็นที่พอใจ ไม่เข้าใจในเนื้อหากระบวนการวิชาที่เรียน มีเวลาสอบ
ใกล้กับวิชาอื่น (อ่านหนังสือไม่ทัน) เกรงว่าจะได้ลำดับชั้นไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือลงทะเบียน
ได้ อาจารย์ผู้สอนไม่ตรงตามความต้องการ

นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์ ขอยกเลิกรายวิชาเรียนร้อยละ 23.79 รองลงมาคือคณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 18.80 เนื่องจากมีคะแนนสอบกลางเทอมไม่เป็นที่
พอใจ ไม่เข้าใจในเนื้อหากระบวนการวิชาที่เรียน เวลาสอบใกล้กับวิชาอื่น (อ่านหนังสือไม่ทัน) เกรงว่า
จะได้ลำดับชั้นไม่เป็นไปตามเป้าหมายลงทะเบียน ได้ อาจารย์ผู้สอนไม่ตรงตามความต้องการ

นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ที่ได้ยกเลิกรายวิชาเรียนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.56
เนื่องจากได้คะแนนสอบกลางเทอมไม่เป็นที่พอใจ มีเวลาสอบใกล้กับวิชาอื่น (อ่านหนังสือไม่ทัน)
เกรงว่าจะได้ระดับคะแนน (เกรด) ไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่เข้าใจเนื้อหากระบวนการวิชาที่เรียน

สาเหตุของนักศึกษาที่ยกเลิกรายวิชาเรียน

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีเหตุผลที่ยกเลิกรายวิชาเรียนแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้สรุป
เหตุผลของนักศึกษาที่ได้ยกเลิกรายวิชาเรียนที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,942 คน
ซึ่งนักศึกษา 1 คน สามารถเลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งเหตุผล สรุปได้ดังนี้

สาเหตุที่นักศึกษาได้ยกเลิกรายวิชาเรียน มากที่สุดคือมีคะแนนกลางเทอมไม่เป็นที่พอใจ
คิดเป็นร้อยละ 88.2 รองลงมาคือ ไม่เข้าใจเนื้อหากระบวนการวิชาที่เรียน เวลาสอบใกล้กับวิชาอื่น
(อ่านหนังสือไม่ทัน) เกรงว่าจะได้เกรดไม่เป็นไปตามเป้าหมายลงทะเบียน ได้ อาจารย์ผู้สอนไม่ตรง
ตามความต้องการ และเหตุผลว่าต้องการย้ายสาขาน้อยที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6

แนวทางการลดจำนวนการยกเลิกรายวิชา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

จากการศึกษาทำให้คณะผู้วิจัยได้แนวทางในการลดจำนวนการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ดังนี้

1. ผู้สอนควรมีการปรับพื้นฐานในวิชาเรียนให้กับนักศึกษา ก่อนเริ่มทำการเรียนการสอน
2. ผู้สอนควรอธิบายเนื้อหาของวิชาเรียนให้กับนักศึกษา เพื่อให้เข้าใจในเนื้อหาของรายวิชานั้นๆ รวมถึงเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล
3. สำนักส่งเสริมวิชาการควรมีการประชาสัมพันธ์ รวมถึงจัดบุคลากรให้คำปรึกษาการยกเลิกรายวิชาเรียน โดยเฉพาะ
4. ผู้สอนควรมีสื่อการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายและครอบคลุมรายวิชา
5. ผู้สอนควรตระหนักและเข้าใจถึงพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาเป็นรายบุคคลด้วย
6. อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีส่วนในการดูแลนักศึกษา ให้คำปรึกษาในเรื่องการเรียนการสอน เนื่องจากที่ผ่านมามีอาจารย์ที่ปรึกษามักจะให้ความเห็นชอบเมื่อมีนักศึกษามาปรึกษาการยกเลิกรายวิชาเรียนทุกครั้ง
7. นักศึกษาต้องตระหนักในหน้าที่การเรียน หากเห็นว่าไม่สามารถเรียนรายวิชานั้นต่อไปได้ ควรปรึกษาอาจารย์ประจำวิชาและอาจารย์ที่ปรึกษาก่อน

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาเพศหญิง มีการขอยกเลิกรายวิชาเรียนมากกว่าเพศชาย โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีการขอยกเลิกรายวิชาเรียนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากปัจจัยด้านผู้เรียน กล่าวคือนักศึกษามีความรู้พื้นฐานไม่ดีพอ ขาดความรับผิดชอบ ไม่ชอบสาขาที่ได้รับการคัดเลือก ลงทะเบียนไม่ตรงแผนการเรียน เข้าเรียนไม่สม่ำเสมอ อ่านหนังสือไม่ทันเมื่อใกล้สอบ ไม่สามารถทำข้อสอบได้เมื่อถึงเวลาสอบ ไม่เข้าใจเนื้อหาของวิชาที่เรียน ทำกิจกรรมมากเกินไป และขาดผู้นำด้านการวางแผนการเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักศึกษาต้องการยกเลิกรายวิชาเรียน และเห็นว่าสามารถลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาอื่นได้ อีกทั้งยังไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องรีบเรียนเนื่องจากยังอยู่ระดับชั้นปีที่ 1 ประกอบกับเกรงว่าจะได้รับระดับคะแนน (เกรด) ที่น้อย ซึ่งจะส่งผลต่อคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

ผลจากการวิจัยพบว่านักศึกษาที่ยกเลิกรายวิชาเรียนส่วนใหญ่อยู่ในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปทุมมาส รินคำและคณะ (2545) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องสภาพการถอนกระบวนวิชาโดยรับอักษร W ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2544 พบว่านักศึกษาที่ยกเลิกรายวิชามากที่สุด คือ นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่เกรงว่าจะสอบไม่ผ่าน อันเนื่องมาจากไม่เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนมาตั้งแต่แรกแล้ว ประกอบกับเมื่อทราบคะแนนเก็บแล้วจึงต้องตัดสินใจเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา ซึ่งการขอยกเลิกรายวิชาเรียนถือว่าเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด หากยังคงลงทะเบียนเรียนต่อไปอาจทำให้ได้รับระดับคะแนน (เกรด) ที่ไม่น่าพอใจได้

นอกจากนี้ยังพบว่ายังมีปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้สอน ซึ่งพบว่าผู้สอนเข้าสอนไม่สม่ำเสมอ ผู้สอนสอนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ตอนเปิดภาคเรียน นักศึกษาไม่มีความเคารพและชื่นชอบในตัวอาจารย์ผู้สอน ผู้สอนไม่มีความเมตตาและเอื้ออาทร และผู้สอนสอนไม่เข้าใจ อธิบายไม่ชัดเจน ประกอบกับผู้สอนมักจะสั่งการะงานโดยไม่มีกรอธิบายอย่างชัดเจน จึงทำให้นักศึกษามีความลังเลและไม่มั่นใจในรายวิชานั้นๆ ส่วนหนึ่งจากงานวิจัยของหลายท่านสรุปตรงกันว่าสาเหตุของการออกกลางคันของผู้เรียนส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่พึงพอใจในตัวครูผู้สอนและวิธีการสอนของครูดังเช่น สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์ (อ้างใน เกษตรเมืองทอง, 2544 : 9) ได้กล่าวว่า การเตรียมการสอนที่ดี จะก่อให้เกิดความมั่นใจในการสอนถ้าหากอาจารย์ผู้สอนได้มีการเตรียมการสอนต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ทั้งทางด้านเนื้อหาเรื่องที่จะสอน วิธีการสอน ก็จะทำให้การสอนราบรื่น ถูกต้อง ไม่สับสน และทำให้อาจารย์ผู้สอนได้สอนตรงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ช่วยให้นักศึกษาสนใจ เชื่อมั่น และศรัทธาในตัวอาจารย์ผู้สอน ซึ่งจะทำให้การสอนประสบความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

การเตรียมการสอนของอาจารย์จึงมีความสำคัญยิ่ง และมีอิทธิพลต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษา สอดคล้องกับ สุชาติ ศิริสุขไพบุณย์ (อ้างใน กิตติศักดิ์ สารประดิษฐ์, 2549 : 24) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจเรียนอย่างหนึ่ง คือ ค่านิยมในตัวผู้สอน ผู้สอนมีประสบการณ์อาจสอนได้สนุกสนานหรือผู้สอนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคมดี มีความประพฤติเป็นที่ประทับใจเป็นที่เคารพรักของผู้เรียนจะเป็นตัวอย่างที่ผู้เรียนอยากจะเอาอย่าง

อย่างไรก็ตาม ในการเรียนการสอน อาจเกิดปัญหาจากตัวผู้สอนได้ตามที่เกษตรเมืองทอง (2544 : 11) ได้จำแนกลักษณะปัญหาเกี่ยวกับผู้สอนไว้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับความไม่แจ่มแจ้งของเนื้อหาวิชาในหลักสูตร ผู้สอนจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะสอนให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง สามารถแยกแยะเกี่ยวกับรายละเอียดได้เมื่อนักศึกษาไม่เข้าใจ ปัญหาที่สำคัญก็คือ การที่ครูมีความรู้น้อยจะทำให้ครูขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง และนักศึกษาก็ขาดความเชื่อมั่นในตัวครูเช่นกัน

2. ผู้สอนไม่มีความตั้งใจสอนและไม่มีการพัฒนาความรู้ของตน ปัญหาในด้านนี้เกิดขึ้นเสมอเมื่อตัวครูเองไม่ได้ตั้งใจจะเป็นครูตั้งแต่ที่แรก อาจเป็นเพราะว่าหางานอื่นทำยังไม่ได้หรือติดรับทุนดังนั้นเมื่อครูขาดความตั้งใจแล้วก็ขาดการเตรียมการสอนจึงทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพลดน้อยลง

3. ผู้สอนขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสอน เนื่องจากจบสายวิศวกรรม หรือสาขาวิชาอื่นๆ ที่ไม่ได้มีวิชาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหรือวิธีสอน เช่น สอนเร็วเกินไป วิธีการสอนไม่น่าสนใจ ปัญหาในด้านนี้จะเกิดขึ้นมากกับครูที่จบมาใหม่ๆ แต่ถ้าหากมีความตั้งใจจริง พยายามศึกษาจากครูที่มีความรู้และความชำนาญ ก็จะช่วยได้มาก ประการสำคัญถ้าหน่วยงานนั้นจัดปฐมนิเทศหรือมีการอบรมให้ความรู้กับครูใหม่ๆ นี้ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนให้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ รัตนา พุ่มไพศาล (อ้างใน จรุง สว่างสาคร, 2533: 13) ยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ในการสอนควรใช้วิธีการสอนหลายๆ วิธีร่วมกัน เช่น การสอนด้วยการบรรยายอย่างเดียว ควรเปลี่ยนมาเป็นแบบบรรยายประกอบด้วยเทคนิคอื่นๆ ได้แก่ การอภิปราย การใช้อุปกรณ์ การสาธิต การให้ทดลองและทำจริง วิธีการสอนต่างๆ ควรคัดเลือกให้เหมาะสมกับความมุ่งหมายของการเรียน ไม่มีวิธีการสอนวิธีเดียวที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ รวมถึงการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสม

ปัจจัยด้านครอบครัว พบว่าครอบครัวไม่มีความรักใคร่กัน ไม่สามารถช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาได้ ครอบครัวไม่ค่อยให้การสนับสนุนในการศึกษา และครอบครัวมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษา จะเห็นได้ว่าครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการให้การศึกษา เนื่องจากยังอยู่ในช่วงของวัยรุ่น การตัดสินใจต่างๆ จึงอิทธิพลอย่างมากต่อตัวผู้เรียนและครอบครัว

ดังนั้น การยกเลิกรายวิชาเรียนจึงเป็นการแก้ปัญหาด้านการเรียนที่ดีที่สุดสำหรับผู้เรียน ซึ่งหากผู้เรียนยังคงลงทะเบียนเรียนต่อไป ทั้งๆ ที่ตนเองรู้แล้วว่าคะแนนเก็บมีมากน้อยเพียงใดแล้ว ก็อาจได้รับระดับคะแนน (เกรด) ที่จะส่งผลต่อคะแนนเฉลี่ยและอาจนำไปสู่การออกกลางคัน และพ้นสภาพนักศึกษาได้ในที่สุด สอดคล้องกับแนวความคิดของ สาคร อัมจักร (อ้างใน อารี ผานานดินธุวงศ์, 2550 : 12) ซึ่งพบว่า ผู้เรียนที่มีเกรดเฉลี่ยอยู่ในระดับ D โดยเฉลี่ยแล้วจะมีแนวโน้มที่จะออกกลางคันสูงมาก และก่อนหน้านี้ก็ได้มีผลการศึกษาน่าสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจและสังคม สถิติปัญญา การขาดเรียน ผลการเรียนและการออกกลางคันซึ่งชี้ให้เห็นว่าตัวแปรดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ควรจัดทำปฏิทินการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา เพื่อให้ให้นักศึกษาใช้ในการจัดทำแผนการศึกษา และสามารถลงทะเบียนวิชาเรียน เพื่อสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้กำหนดตามปฏิทินการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา เพื่อเป็นเป้าหมายหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ แต่ยังมีนักศึกษาส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ หรือแต่ยังมีนักศึกษาส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ หรือลงทะเบียนได้แล้วแต่ไม่สามารถเรียนต่อจนตลอดภาคการศึกษาได้ จึงต้องยกเลิกรายวิชาเรียนหลังจากพ้นกำหนดเวลาของการยกเลิกรายวิชาเรียน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี

2. เพื่อเป็นการลดจำนวนการยกเลิกรายวิชาเรียน โดยไม่จำเป็นของนักศึกษาให้น้อยลง คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ควรเสนอแนะให้อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาเพิ่มการดูแลและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการทำแผนการลงทะเบียนกระบวนวิชาให้มากขึ้น เพื่อป้องกันการลงทะเบียนผิดพลาดของนักศึกษา เช่น ลงทะเบียนกระบวนวิชาเรียนได้ แต่มีเวลาสอนใกล้กับวิชาอื่นทำให้อ่านหนังสือไม่ทัน หรือลงทะเบียนตามเพื่อนๆ เป็นต้น โดยที่อาจจัดโครงการส่งเสริมการเรียนการสอนในช่วงเวลา นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติ เป็นกรณีพิเศษ หรือมีโครงการให้รุ่นพี่ช่วยกวดวิชาแก่รุ่นน้อง ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาที่ยังไม่เข้าใจ ในเนื้อหากระบวนวิชาเรียนอย่างถ่องแท้ สามารถจะเรียนเพิ่มเติมกับโครงการดังกล่าวได้โดยไม่ต้องยกเลิกรายวิชาเรียนและยังเป็นการเพิ่มความรู้ให้แก่นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย และเพื่อข้อมูลที่ละเอียดมากยิ่งขึ้น จึงควรมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการยกเลิกรายวิชา เพื่อหาสาเหตุการยกเลิกรายวิชาเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาในการบริหารการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหากระบวนวิชาที่เรียนอย่างถ่องแท้
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยของการยกเลิกรายวิชาเรียนของแต่ละคณะอย่างละเอียด แล้วนำข้อมูลมาเปรียบเทียบเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา
3. ควรมีการศึกษาวิจัยให้ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้นักศึกษายกเลิกรายวิชาเฉพาะกรณี เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงการยกเลิกรายวิชาให้น้อยลงและแนะแนวการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาต่อไป
4. ควรมีการศึกษาวิจัยให้ทราบถึงสาเหตุของการออกกลางคันของนักศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อนำข้อค้นพบมาใช้ประโยชน์ในการแนะแนวการศึกษาให้แก่ศึกษาต่อไป
5. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ใช้ประชากรนักศึกษาในจำนวนน้อย ผลการวิจัยจึงอาจมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงควรสนับสนุนให้มีการวิจัยในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องไปอีกระยะหนึ่ง เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้ ซึ่งจะทำได้ข้อค้นพบที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ สารประดิษฐ์. การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2549.
- เกษตร เมืองทอง. สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาวิศวกรรมศาสตร์ ไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ : คณะวิศวกรรมศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2544.
- จรูญ แสงสาคร. สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐานในจังหวัด อุบลราชธานี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2532.
- ปทุมมาศ รินคำ และคณะ. สภาพการถอนกระบวนวิชาโดยรับอักษร W ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาควิชาการศึกษาที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2544. เชียงใหม่ : สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.
- ราชภัฏเชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. คู่มือนักศึกษาปีการศึกษา 2552. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่, 2552.
- วิจัยและพัฒนา, สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของ นักศึกษาสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2544-2546. นครสวรรค์ : สถาบันวิจัย และพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2548.
- วุฒิพงษ์ ทองก้อน และคณะ. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพ้นสภาพนักศึกษาของมหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. สมุทรปราการ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2540.
- สุทัศน์ ชันเลข. สาเหตุการลาออกและพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.
- สุภาพร อัครวิโรจน์. สาเหตุของการออกกลางคันและไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ : คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2549.
- อารี ผสานสินธุวงศ์. สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2549. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์, 2550.
- อุไรรัตน์ โพร้แก้ว. สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา สาขาศิลปหัตถกรรม ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขต การศึกษา 6 พ.ศ.2536. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

บทปริทัศน์

ปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552

โดย รศ.ดร.วรรณวดี ม้าลำพอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยทุกแห่ง ซึ่งมหาวิทยาลัยได้เตรียมรองรับเรื่องนี้ไว้แล้ว โดยมีกฎ ระเบียบ และข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการยกเลิกรายวิชาเรียน เพื่อให้โอกาสแก่นักศึกษาในการพิจารณาตัดสินใจว่าควรยกเลิกรายวิชาเรียนหรือไม่ และช่วยให้ระบบการบริหารทางวิชาการมีความชัดเจน ซึ่งถ้าจำนวนนักศึกษาที่ขอยกเลิกรายวิชาเรียนในแต่ละภาคเรียนมีมาก อาจเป็นปัญหาในการบริหารจัดการจัดวิชาเรียนในภาคเรียนต่อไป

การมีระเบียบให้นักศึกษายกเลิกรายวิชาเรียนได้ ช่วยให้นักศึกษาที่พบปัญหาในการเรียนรายวิชานั้นมีทางออก มีโอกาสปรับแผนการเรียนของงานเพื่อนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลของการเรียน ถ้านักศึกษาไม่สามารถยกเลิกรายวิชาเรียนได้ ต้องอยู่กับปัญหาการเรียนจนถึงการสอบปลายภาค อาจเป็นผลให้ได้รับการประเมินผลเกรด E หรือ D ซึ่งเป็นการบั่นทอนกำลังใจสร้างความผิดหวัง มีผลต่อนักศึกษาทั้งด้านอารมณ์ สังคม สำหรับนักศึกษาที่ไม่เข้มแข็งพอ

การที่ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนของมหาวิทยาลัยได้พบข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักศึกษาที่ขอยกเลิกรายวิชาเรียนทุกภาคเรียน จึงสนใจที่จะหาคำตอบว่าเป็นเพราะเหตุใด นักศึกษาจึงยกเลิกรายวิชาเรียน โดยใช้วิธีการวิจัยในการหาคำตอบนับว่าเป็นเรื่องดีและเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติงานในหน่วยงานบริการงานวิชาการที่ควรใช้วิธีการวิจัยไปสู่การวางแผน การแก้ปัญหาและการพัฒนางาน

สำหรับผลของการวิจัยในครั้งนี้ยังได้คำตอบในภาพกว้าง ทำให้การนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาทำได้ไม่ตรงสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง ถ้าทำการวิเคราะห์ปัจจัยให้ลึกไปถึง ชั้นปี รายวิชา ผู้สอน จะทำให้สาเหตุของการยกเลิกรายวิชาชัดเจนขึ้น โดยที่ข้อมูลที่เก็บมาแล้วโดยแบบสอบถามสามารถนำมาวิเคราะห์ได้หลายแง่มุม นอกจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้ว ควรใช้เครื่องมือหรือวิธีการอื่นในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น สัมภาษณ์หรือใช้แบบสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการวางแผนการเรียนของนักศึกษา สัมภาษณ์นักศึกษาอาจสุ่มจากนักศึกษาที่มาขึ้นใบขอยกเลิก ถ้าแบบฟอร์มขอยกเลิกมีหัวข้อให้นักศึกษาบอกเหตุผลในการขอยกเลิกก็ควรวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ด้วย นักศึกษาเองจะเป็นผู้ให้ข้อมูลที่ดีที่สุด จะใช้วิธีใดที่จะได้ข้อมูลดีๆ จากนักศึกษา ถ้าศึกษาให้ได้สาเหตุที่แท้จริงได้จะทำให้แก้ปัญหาได้ตรงจุดมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไปไว้เช่นกัน

อย่างไรก็ตามต้องขอชื่นชมที่ผู้วิจัยพยายามใช้วิธีการวิจัย เพื่อนำมาสู่การพัฒนาระบบงาน และเสนอให้ดำเนินการเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของผลการวิจัยครั้งนี้ ขอให้นำผลการวิจัยเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เพื่อนำเสนอขอความคิดเห็นในการดำเนินการเพื่อลดจำนวนนักศึกษาที่ขอยกเลิกรายวิชาเรียนต่อกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยและสภาวิชาการ